

Отже, створення та поширення біткоїну несе за собою революційні зміни. Якщо ж прогнози американського економіста, лауреата Нобелівської премії в області економіки 2008 року Пола Кругмана та американського інвестора, підприємця і філантропа Воррена Баффета справдяться і біткоїн виявиться фінансовою бульбашкою, його базова технологія — блокчейн — має далекосяжні наслідки і буде впроваджуватися в інших сферах діяльності людини, змінюючи, таким чином, як світову економіку, так і загальному життю людей по всьому світу.

Література

1. Cryptocurrency Market Capitalizations [Electronic resource]. — Available from: <https://coinmarketcap.com/currencies/ethereum/>
2. Gupta V. A Brief History of Blockchain. Harvard Business Review [Electronic resource] / V. Gupta. — 2017. — Available from: <https://coinmarketcap.com/currencies/ethereum/>
3. Wilmoth J. Bitcoin Price Hits Record High, Crypto Market Cap Continues to Rally. Cryptocoins News [Electronic resource] / Wilmoth J. — 2017. — Available from: <https://www.cryptocoinsnews.com/bitcoin-price-races-to-all-time-high-as-crypto-market-cap-continues-to-rally/>
4. Свон М. Блокчейн. Схема нової економіки / М. Свон — «Олимп-Бизнес», 2015. — 142 с.

УДК 336.7

Брегеда Олена Анатоліївна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
Савлук Ірина Сергіївна,
студентка КРД-404,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
olenabregeda@gmail.com

ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН НА БАНКІВСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Поява та бурхливий розвиток нових технологій вимагають реакції суспільства на дані процеси. Україна не може залишатися осторонь. Поки в Україні не врегульований ринок криптовалют, та юридично не закріплена можливість використання блокчейн,

що суттєво стримують їх розвиток. Вирішення даних питань сприятиме поширенню інноваційних технологій та створенню «цифрової економіки». З іншого боку суттєві обмеження щодо функціонування такого ринку можуть мати протилежний ефект, призвести до приховування пов'язаних з ним процесів. У Верховній Раді вже зареєстровано два законопроекти, які претендують на регуляцію ринку криптовалют — «Про обіг криптовалют в Україні» і «Про стимулювання ринку криптовалют та їхніх похідних в Україні», але вони потребують подальшого доопрацювання. Вперше про плани щодо використання технології блокчейн та створення власної криптовалюти в Україні заявило управління НБУ під час презентації дорожньої карти Cashless Есопому. Тим часом вже кілька українських банків працюють над впровадженням технології Blockchain в свою діяльність. Тому створення правового поля діяльності суб'єктів на ринку наразі важливо.

В сучасному світі нововведення дуже швидко поширюються. Наприклад, на початку 90-х років мережа Інтернет вважалась чимось новим, яка дозволяла передавати дані, а зараз активно застосовується і для фінансових операцій. Тривалий час банківські установи використовували поштову-телеграфну службу для проведення платежів, дана служба не зникла, а продовжує функціонувати і зараз, трансформувавши свої послуги. Подібну ситуації ми можемо спостерігати і з технологією блокчейн [1], яку традиційно асоціюють з використанням криптовалют, але сфера її застосування набагато ширша і вона може докорінно змінити технологічні процеси. Це важливо, наприклад, для фіскальної сфери, оскільки сприяє прозорості проходженню платежів, їх розподілу і швидкості транзакцій, доступу в режимі реального часу до фінансової звітності платникам і контролюючим органам задля перевірки правильності проведення операцій, зменшенню витрат, а можливі ризики шахрайства зводять практично до нуля.

З блокчейн пов'язана поява так званих «розумних контрактів» (смарт-контрактів), які реалізуються максимально прозоро. Вони полягають в автоматизації процесів, записаних у вигляді коду, що забезпечує виконання учасниками договірних процедур [2].

На основі блокчейн почав працювати механізм ICO (первинне розміщення монет) — форма позабіржового залучення інвестицій в нові технологічні проекти та стартапи. За допомогою ICO з'являється можливість отримати фінансування без додаткових витрат і вирішити проблему дефіцитного фінансування, з якою стикаються компанії по всьому світу на початковому етапі своєї діяльності ще до того, як вони знайдуть стратегічного інвестора або зможуть вийти на біржу.

Значні перспективи блокчейн відкриває і для банківської сфери. Технологія дозволяє розподіляти бази даних для збереження між учасниками ланцюгу, створити публічне, доступне, безвідмовне сховище таких даних, зберігати інформацію про кредитні історії клієнтів, рахунки, договори, контракти тощо.

На даній технології можна побудувати всю систему управління банком: від внутрішніх процедур, до безпосередньої роботи з клієнтами. Це суттєво вплине на підтримання безпеки, зниження ризиків та скорочення витрат банків, оскільки виключає можливість помилок, зловживань, скорочує цикл розрахунків, усуває дублювання процесів і збільшує швидкість проведення транзакцій [3].

Як зазначалось вище, блокчейн виступає основою функціонування криптовалют. Зараз нараховується понад 700 різних криптовалют у світі, але найбільш популярною і поширеною є біткоїн [1]. Основні функції, які виконують сучасні традиційні гроші притаманні також і криптовалютам [4]. Крім того, вони мають переваги як готівкових, так і безготівкових грошей. Наприклад, біткоїн легко можна зберігати, вони підлягають діленню, їх не можна підробити, не «зношуються». Такі угоди прозорі, для них не існує національних кордонів і можна швидко передати біткоїн в будь-який куточок світу. Кількість їх технологічно обмежена, тому можна спостерігати зростання вартості біткоїнів в часі, їм не притаманне інфляційне знецінення як кредитним грошам (немає контролю з боку певної особи чи установи), кількість неможливо змінювати довільно. І навіть волатильність обмінного курсу не може стати перешкодою на шляху прийняття біткоїнів торговцями — вони встановлюють ціну в валюті своєї країни і здійснюють конвертацію в біткоїн незалежно від його курсу.

Останнім часом все активніше обговорюється в наукових колах можливість створення національної криптовалюти. Ряд країн розробляють різні проекти втілення даної ідеї, зокрема один із найстаріших банків світу — Банк Англії. Україна розглядає можливість використання для цього української платіжної системи «Простір» [5]. Перехід на національну криптовалюту докорінно змінить банківську систему — управління монетарною політикою, роль, місце і основи функціонування самих банків.

Висновки. Розвиток технологій, використання криптовалют у світі зупинити не можливо, оскільки немає централізованого механізму управління даними процесами. Уряди країн можуть по-різному підходити до даної ситуації. Можна прийняти неминучість змін і спробувати максимально ефективно їх використати з користю для суспільства, а можна не реагувати на дані процеси або навіть забороняти користуватись, скажімо, криптовалютою в окремій країні. Але, як показує досвід, такий підхід є найбільш хибним, може призвести до ізоляції країни і втрати нею конкурентних переваг на світовому ринку. Тому завданням країн є прийняття та розуміння важливості неминучих змін, розробка та використання механізмів найкращої адаптації до даних процесів, реалізація різними країнами спільних програм та їх координація.

Література

1. Sovereign Blockchains Will Change Monetary Policy, Bank Paper Argues [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://goo.gl/Sd9nKG>
2. Технології, які змінюють світ: blockchain [Електронний ресурс] Режим доступу: http://biz.nv.ua/ukr/experts/prazdnikov_m/tehnologiji-jaki-zminjuyut-svit-blockchain-2008567.html
3. Как украинские банки будут использовать технологию Blockchain [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://ain.ua/2016/06/09/kak-ukrainskie-banki-budut-ispolzovat-texnologiyu-blockchain>
4. Где использовать Bitcoin [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://bits.media/how-to-use-btc/>
5. Украинский Bitcoin: НБУ собирается выпустить собственную криптовалюту в конце следующего года [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://itc.ua/news/ukrainskiy-bitcoin-nbu-sobiraetsya-vyipustit-sobstvennyu-kriptovalyutu-v-2017-godu/>